

Meahciráđđehusa doaibmavuohkeráva

Doaibmavuohkeráva bargomet doarjjan

Dát doaibmavuohkeráva lea oaivvilduvvon midjiide, geat bargat Meahciráđđehusas, beroškeahtta das, guđe barggus dahje guđe guovllus Suomas mii bargat. Dat lea min oktasaš ráva ja muitala, mat leat min rievttit ja geatnegasvuodát sihke bargoservoša siste ja áššehasaid, doaimmaheaddjiid ja eará čanasjoavkkuid ektui.

Doaibmavuohkeráva ii leat dušše njuolggadusaid čoakkáldat, muhto baicca dat doarju min árgabeaivvi válllejumiin ja veahkeha meannudit vásttolaččat ja njuolgguslaččat. Dan bokte mii hábmet luohhtámuša ja sihkkarastit, ahte min meannudeapmi čuovvu Meahciráđđehusa árvvuid ja mihttomeriid.

Dát doaibmavuohkeráva vuodđuduvvá Šaddadit ihttáža -strategiijasamet ja árvvuidasamet: illui, suvdilvuhtii, ovttasbargui ja boaduslašvuhtii. Dát árvvut vuhttojit das, mot mii meannudit earáiguin, mot mii bálvalit áššehasaideamet ja ovddidit doaimmaideamet fárrolaga.

Juha S. Niemelä,
Meahciráđđehusa váldohoavda

Mii lea Meahciráđđehus? 3
Šaddadit ihttáža.....4

Doaibmavuohkámet..... 5

1. Vásttolašvuohta ja gáibádusaid čuovvun
doaibmamet geađgejuolgin.....5

2. Mii atnit ávvira birasovddasvástádusas ja
min hálddašeami vuollásaš opmodaga suvdilis
gevaheamis.....6

3. Mii ávkkástallat dieđuin beaktilit.....7

4. Mii gudnejahttit olmmošrivttiid ja
ovttaveardásašvuoda.....8

5. Mii duddjot buori bargoatmosfeara ja
gudnejahttit nuppiideamet barggu.....9

6. Min ovttasbargu ja soahpamušdoaibma lea
vásttolaš.....10

7. Mii eat dohkket duolgguid dahje korrupšuvnna,
eatge doaimma go leat easttalaččat.....11

**Rabasvuohta ja fuolaid
almmuheapmi doarjumin riekta
doaibmama..... 12**

Almmuhuvvon fuolaid giedahallan ja
joatkkadoaimmat.....12

Govat: Katri Lehtola ja Mikko Törmänen
Meahciráđđehus, Helsset, 2025

Mii lea Meahciráđđehus?

Meahciráđđehus hárjeha doaibmasurggiinis fitnodatdoaimma ja dikšu dasa ásahuvvon almmolaš hálddahusbarggaid.

Meahciráđđehusa bargu lea ávkkástallat, dikšut ja suodjalit stáhta eatnan- ja čáhceopmodaga, maid dat hálddaša, ja maiddái buvttadit servodatlaš oppalašávkki heivehemiin oktii birassuodjalusa ja luondduriggodagaid mánggabealagis ja suvdilis gea-vaheami. Meahciráđđehus galgá buktit bohtosiid, ja doaibmat nu, ahte gánnáhahttivuođa ja buvttadeami lasiheapmi stivrejit min doaimmaid ovddideami.

Meahciráđđehus stáhta fitnodatlagádussan ja Meahciráđđehuskonseardnan doaibmá sihke eanan- ja vuovdedoalloministeriija ja birasministeriija stivrema vuollásažžan. Meahciráđđehus lea áidna dákkár doaibmi ja min mánggabealagis bargguin lea ásahuvvon meahciráđđehuslágas ja -ásahusas ja maiddái min doaibmasurggiide guoski lánkaásaheamis. Mii čuovvut doaimmasteamet fitnodatekonomalaš prinsihpaid. Min doaimmaid ja mihttomeriid stivrejit

Doaibmavuohkeráva oassin jođihanvuogádagas

Doaibmavuohkeráva lea vásttolaš ja gáibádusaid čuovvuma doaibmamet geađgejuolgi. Vásttolašvuohta ja gáibádusaid čuovvun leat integrerejuvvon maid Meahciráđđehusa strategiijai, brándii, mihttomeriide ja doaibmaplánaide. Doaibmavuohkerávaga ulbmil lea čielggasmahttit Meahciráđđehusa árvvuid ja veahkehit eakti lánkai min, geat leat Meahciráđđehusas, doaibmat riektá.

oamasteaddjepolitihkalaš linnjemat ja riikkabeivviid dohkkehan bálvalus- ja eará doaibmamihttomearit. Dasa lassin mii čuovvut ja guorrat stáhtahálddahusa rávvagiid, prinsihppamearrádusaid ja buori hálddahusvuogi ávžžuhusaid.

Buorre hálddahusvuohki meroštallá min mearrádusbarganráhkadusaid ja -geavadagaid ja min gaskavuoda čanasjoavkkuide. Min strategiijat, árvvut ja doaibmavuohkerávogat váikkuhit oktalaččat olles jođihanvuogádahkaseamet.

Meahciráđđehusa jođihanvuogádat

Šaddadit ihttáža

Árvomet

Illu

Illu lea eanet go dušše gaskaboddosaš dovdu – dat lea doaladupmi ja vuohki doaibmat.

- Mii gávdnat ilu ja mávssolašvuoda beaivválaš bargguineamet ja deaivvadeamiineamet.
- Min barggus lea mearkkašupmi sihke lundui ja servodahkii – máilmmi lihkolaččamus olbmuid!
- Illu duddjo atmosfeara, mas juohkehaš sáhtta dovdat, ahte son adnojuvvo árvvus ja ahte sus lea mokta bargat.
- Illu veahkeha min oaidnit hástalusaid vejolašvuhtan ja arvosmahtta min geahččaladdat ođđa áššiid.

Suvdilvuohta

Mii doaibmat suvdilit beaivválaš barggusteamet, gáhttemiin luonddu árvvu ja oktasaš riggodagaid.

- Mii ovddidit gilvimiin ja várjalemiin buresveadjima, máhtu ja dorvvolašvuoda.
- Mii ávkástallat ođđasamos dieđuin, teknologijain ja máhcahagain, man mii oažžut.
- Mii ovddidit innovašuvnnaid ja ođasmuvvama oassin suvdilis ovdáneamis.
- Mii čatnasit oahppat badjel sohka buolvaid ja buoridit čađat.

Ovttasbargu

Ovttasbargu lea doaibmamet váimmus.

- Mii guldalit nuppiideamet, áššehasaideamet, ovttasbargoguimmiideamet ja čanasjoavkkuideamet.
- Mii juohkit dieđuid ja dahkat mearrádusaid fárrolagaid, heivehemiin oktii.
- Doaibmamet vuodđuduvvá luohttámuššii, rabasvuhtii ja rehálašvuhtii.
- Mii ovddidit doaimmaideamet ovttasbarggus earáiguin nu, ahte áššehas lea guovddáži.

Boađuslašvuohta

Boađuslašvuohta šaddá vásttolašvuodas ja min suvdilis vuogis doaibmat.

- Mii doaibmat nu, ahte min bargu seailuha servodatlaš dohkkehahttivuoda.
- Mii figgat čađat buoridit ja juksat mihttomeriid.
- Min bohtosat oidnojit váikkuhahttivuodas, ollašuttimis ja ekonomalaš lassáneamis.
- Mii ovddidit sihke bargiideamet buresveadjima ja luonddu nanosmuvvama.

Min ulbmil: Ovddidit luonddu árvvu ja oktasaš riggodagaid badjel sohka buolvaid.

Doaibmavuohkámet

1.

Vásttolašvuohta ja gáibádusaid čuovvun doaibmamet geađgejuolgin

Mii doaibmat gáibádusaid mielde buot min doaibmain, maidái min mearrádusbargamis ja proseassain. **Gáibádusaid čuovvun mearkkaša Meahciráđđehussii guoski buot lágaid, čatnasumiid, njulggadusaid ja prinsihpaid čuovvuma.** Meahciráđđehusa gáibádusaidčuovvuma deaddočuokkis lea ovdadeamis ja ovddalgihtii áššiide darváneamis. Aktiivvalaš gáibádusaidčuovvuma bokte mii stivret iežamet ja ovtasbargoguimmiideamet doaimmaid ja lasihit luohthahttivuođa min doaibmamii.

Min doaibman vuodđuduvvá birasárvvuide ja sosiála vásttolašvuhtii. Mii leat čatnasan Ovtastuvvan našuvnnaid (ON) suvdilis ovdáneami mihttomeriide (agenda 2030) ja ON:id oppalašmáilmmála olmmošvuoigatvuođaid julggášussii. Mii čuovvut doaimmaineamet ON:id fitnodagaide ja olmmošvuoigatvuođaide guoski prinsihpaid (UNGP) ja áššáigullelaš fuolalašvuođa proseassa, mii vuodđuduvvá

OECD doaibmarávvagiidda mángganašuvnnalaš fitnodahkii.

Mii leat čatnasan buoridit birasáššiid bistevaččat ja ovddidit birrasa suvdilis geavaheami. Mii čuovvut PEFC-vuovdesertifiserenvuogádaga kritearaid, mat sihkkarastet, ahte min doaibman doarju duvdilis vuvddiid dikšuma ja geavaheami, ja vásttolaš vuodđoávdnasiid háhkama. Dasa lassin ISO 14001-birasvuogádat veahkeha min stivret ja geahpedit min doaimmaid birasváikkuhusaid.

Vásttolašvuohta

Vásttolašvuohta mearkkaša midjiide ulbmillaš bargama ja ovddideami ovtas vásttolabbo, suvdilabbo, dásseárvosabbo ja ovtaveardásabbo boahhteáiggi beales. Mii heivehit oktii stáhta eanan- ja čáhceguovlluide čuohcci ekologalaš, kultuvrralaš, sosiála ja ekonomalaš dárbbuid. Mii vuhtiiváldit doaimmaideamet váikkuhusaid buot sajiin, gosa dat ollet.

2.

Mii fuolahit birasovddasvástádusas ja min hálddašeami vuollásaš opmodaga suvdilis geavaheamis

Mii dikšut, geavahit ja suodjalit vásttolaččat ja suvdilit stáhta buot eanan- ja čáhceriggodagaid, main mis lea ovddasvástádus. Birasáššit leat oassi meahciráđđehuslaččaid beaivválaš doaibmamis. Mii doaibmat plána mielde suodjalan dihtii birrasa ja ovddidan dihtii luondduriggodagaid suvdilis geavaheami. Mii čatnasit buot min doaimmain vuhtiiváldit dálkkádatrivevdama goahcama ja dálkkádatrivevdamii vuogáiduvvama.

Mii dorvvastit stáhta eatnamiid ja čáziid luondduárvvuid, fuođđo- ja guollenáliid ealasvuoda ja kulturárbbi seailuma. Min mihttomearri lea dorvvastit ja nannet luonddu girjáivuoda stáhta guovlluin. Mii máhcahit luonddudillái ja dikšut eallinbirrasiid, ja ovddidit ekologalaš fierpmádaga ja ollašuhttit šládjasuodjalusa doaibmaprinsihpaid. Mii heivehit dáid mihttomeriid oktii Meahciráđđehusa fitnodatdoaimmaiguin ja eará ealáhusaiguin, mat doibmet stáhta eatnamiin, virkkosmahttingeavahusain ja meahccebivddu dárbbuiguin. Mii hábmet eavttuid báikkálaš doaibmiide ja dakko bokte lasihit guovlluid eallinvuoimmi ja buresveadjima.

Mii árvvoštallat jeavddalaččat doaibmamet guovddáš váikkuhusaid dálkkádahkii ja birrasii. Min mihttomearri lea eastadit, láivudit ja divvut doaibmamet negatiivvalaš váikkuhusaid ja nannet dan positiivvalaš váikkuhusaid. Mii dovdat ja hálldašit maid doaibmaseamet laktáseaddji dálkkádat- ja birasriskkaid. Mii eaktudit, ahte maid min soahpamušguoimmit ovddidit dáid doaibmavugiid iežaset doaimmas.

Mii fuolahit min hálddašan opmodaga bajásdoallamis ja dorvolašvuodas, ja lassin suodjalit dan vahágiin, barttiin ja rihkolaš doaimmas.

Ovdamearkkat doaibmamet positiivvalaš ja negatiivvalaš birasváikkuhusain

Min doaibmamet positiivvalaš váikkuhus lea luonddu girjáivuoda nannen rekonstruieren- ja luonddudikšunbargguin. Min doaimma geažil šaddi negatiivvalaš váikkuhusat leat šaddoviessogássaluoittut, mat šaddet ovdamearkka dihtii mašenbargguin, mat dahkkojit meahcis.

3.

Mii ávkástallat dieđuin beaktilit

Mii áddet buori dieđu árvvu ja hukset diehtokapítálamet systemáhtalaččat oktasaš buorrin.

Mii dahkat mearrádusaid dieđu vuođu, lasihan dihtii bargomet váikkuhahttivuođa. Mii jurddašit positiivvalaččat dieđu ođđa geavahanhámiid birra doaibmamet ovddideames, ja ođđa geavahanhámiid geahččaladdamat leat bures boahtin midjiide. Ovdal ođđalágan diehtogiedahallama álggaheami mii sihkkarastit, ahte giedahallan deavdá diehtohálddašeapmái ja diehtosuodjái guoski gáibádusaid.

Mii čuovvut plánaid, doaibmat čađačuovgi láhkai ja geavahit oktasaš doahpagiid Meahciráđđehusa diehtoopmodaga ovddideames ja hálddašeamis, ja dalle sii, geat leat vuoiggadahtton dieđuide, sáhttet geavahit dieđuid mánggabealagit. Mii sihkkarastit dieđu rabasvuođa ja anihahttivuođa. Mii fuolahit dieđuid kategoriseremis ja dorvvolaš giedahallamis eastin dihtii dieđuid leavvama ja boasttugeavaheami. Mii giedahallat buot dieđuid gáibádusaid mielde ja sihkkarastit, ahte čiegusindoallanvuloš dieđut suodjaluvvojit áššáigulleaččat.

Mii meannudit diehtohálddašeami, diehtodorvvolašvuođa ja diehtosuoji guovdu mearredidolaččat. Mii čuovvut dáidda laktáseaddji

doaibmabirrassa ovdáneami ja čujuhit návccaid bistevaččat máhtu ja doaimma buorideapmái. Mii árvvoštallat min ovddasvástádussii gullevaš dihtui ja diehtohálddašeapmái laktáseaddji riskkaid, ja ollašuhttit dárbbášuvvon hálddašandoaimmaid.

Mii giedahallat iežamet dieđuid lassin min áššehasaid ja čanasjoavkkuid dieđuid dušše nu go lea sohppojuvvon ja čuovvumiin priváhttasuoji. Mii gudnejahttit buot min doaimmain Meahciráđđehusa ja goalmmat oassebeliid fitnodatčiegusvuođaid ja immateriálarivttiid.

Meahciráđđehussii gullevažžan doaimman ná

1. Mun fuolahan, ahte dieđut, maid mun geavahan ja main mus lea ovddasvástádus, leat luohitehahttit ja áigeguovdilat ja sin olámuttus, gain lea vuoigatvuohta daidda.
2. Válldan ovddasvástádusa das, ahte áššehálddašanvuogádahkii gullevaš diehtu lea vurkejuvvon rávvagiid mielde.
3. Geavahan dušše diehtodorvvolaš diehtujohtolatoktavuođaid.

4.

Mii gudnejahttit olmmošrivttiid ja ovtaveardásašvuoda

Meahciráđđehusas olmmošvuoigatvuođat leat oassi vásttolašvuodas ja gáibádusaid čuovvumis. **Mii gudnejahttit olmmoš- ja vuodđovuoigatvuođaid ja leat čatnasan ovddidit olmmošvuoigatvuođaid ollašuvvama.** Mii figgat sihkkarastit min bargoveaga, áššehasaid, ovttasbargoguimmiid ja čanasjoavkkuid vuoiggalaš ja dássebealagis doaibmama ja meannudeami. Mii doaibmat vuoiggalaččat ja ovtaveardásaččat buohkaid guovdu. Mii eat dohkket vealaheami agi, sohkabeali, etnikalaš dahje álbmotlaš duogáža, giela, vuodđooainnu, oskku, oaivila, doaibmavádjitvuoda, dearvvašvuodadili, seksuála orientašuvnna dahje olbmui laktáseaddji eará iešvuoda vuodul. Mii eaktudit, ahte min soahpamušguoimmit eai oassálastte olmmošvuoigatvuođaloavkidemiide. Mii doarjut buotlágan ođđaáigásaš šlávavuoda, maiddái bággobarggu ja mánnábargofámu jávkadeami ja figgat aktiivvalaččat darvánit dáidda riskkaide doimmaineamet ja árvoráidduineamet.

Mii árvvoštallat beaivválaš doaimmaideamet váikkuhusaid olbmuide ja figgat sihkkarastit, ahte min doaibma ii dagat hehttehusaid iige maiddái leat mielde váikkuheamen daid šaddamii soahpamušgaskavuodaideamet bokte. Juos mii eat sáhte ollásit garvit iežamet oasálašvuoda hehttehusaid šaddamii, mii meannudit

Ovtaveardásašvuohta lea vuodđo- ja olmmošvuoigatvuohta ja dat mearkkaša, ahte buot olbmot leat ovttaárvosaččat gaskaneaset beroškeahtta sin persovnnalaš iešvuodain.

áššáigullelaš fuolalašvuodaproseassa mielde: láivudit váikkuhusaid, eastadit daid dáhpuhuvvamis ođđasit ja dárbbu mielde divvut šaddan vahágiid.

Mii dovdat iežamet doaibmamii laktáseaddji čanasjoavkkuid ja sin mihttomeriid ja dárbbuid stáhta eatnamiid ja čáziid gevaheamis. Mii gulahallat čanasjoavkkuiguin ja váldit vuhtii sin geahččanguovlluid doaimmaideamet plánemis ja ollašuttimis. Midjiide lea dehálaš oažžut čanasjoavkkuid luohttámuša lihkestuvvan oktiiveiveheami ja ovttasbarggu bokte.

Sápmelaččat

Meahciráđđehus hálldaša badjel 90 % sámiid ruovttuguovllu eanan- ja čáhceviidodagas. Meahciráđđehus heiveha dán guovllus oktii iežas hálldašeami vuollásaš luondduriggodagaid dikšuma, geavaheami ja suodjaleami nu, ahte sámiid kultuvrra hárjeheami eavttut dorvvastuvvojit. Meahciráđđehus ráđđádallá sámedikkiin sámiid ruovttuguovllu buot eanan- ja luondduriggodagaid mearkkašahtti geavaheapmái laktáseaddji áššiin.

Boazodoallu

Boazodoallu lea Davvi-Suomas árbevirolaš ealáhus, maid suddje boazodoalloláhka. Bohccot ožžot friija guohtut boazodoalloguovllus, gosa gullet Lappi eanangotti lassin oasis Davvi-Bađaeatnamis ja Kainuu eanangottiin. Boazodoalloláhka geatnegahtta Meahciráđđehusa ráđđádallat bálgosa ovddasteaddjiiguin álo, go stáhta eatnamiin plánejit doaibmabijuid, mat váikkuhit mearkkašahtti láhkai boazodoalu hárjeheapmái.

5.

Mii duddjot buori bargoatmosfeara ja gudnejahttit nuppiideamet barggu

Meahciráđđehusa menestupmi vuodđuduvvá olbmuide

– **mii lihkostuvvat ovttas.** Min doaibmakultuvra šaddá Meahciráđđehusa guđege olbmo doaimmas. Mii hukset diđolaččat searvvušlašvuoda, doarjut nuppiideamet ja duddjot ja bajásdoallat buori bargoatmosfeara, mas juohkehaš sáhtta leat dat gii lea. Min servošis ii dohkkehuvvo makkárga áššehis láhtten, ja dasa darvánit álo, go dat áicojuvvo. Mis juohkehaččas lea vuoigatvuohta buori jodiheapmái ja konstruktiivlaš máhcahakkii, ja lotnolassii geatnegasvuohta čájehit bargosearvvušdádidduid ja gudnejahttit nuppiideamet.

Meahciráđđehus fuolaha bargoservošeamet máhtus, doaibmamis ja meahciráđđehusa olbmuid bargonávccaid seailumis. Mii meahciráđđehusa olbmot gazzat skuvlejumi jeavddalaččat, vai mii bajásdoallat min ámmátdáiddu ja juogadit iežamet máhtu nuppiidasamet. Mii atnit árvvus bargamisttámet ovttasbargodáidduid ja hukset gulahallankultuvrra, mas mii atnit árvvus nuppiideamet. Min beaivválaš barggu ja mearrádusbargama stivrejit Meahciráđđehusa árvvut: illu, suvdilvuohta, ovttasbargu ja bohtosat. Mii ovddidit rabas ja searvadeaddji ságastallankultuvrra ja arvosmahttit rabasvuhtii ovddidan dihtii min doaibmama.

6.

Min ovttasbargu ja soahpamušdoaibma lea vásttolaš

Mii leat vásttolaš doaibmi, ja mii doaibmat luohtehahtti láhkai ja rahppasit. **Rabasvuodain mii eastit boasttuáddejumiid šaddamis doaibmamet duogášulbmiliin.** Mearrádusbargamis ja buot áššiid gieđahallamis mii doaibmat Meahciráđdehussii guoski geatnegasvuodaid mielde ja jurddašemiin oppalaš ovddu.

Min soahpamušdoaibma vuodđuduvvá oktasaš doaibmavugiide, maid juohkehaš Meahciráđdehusas čuovvu. Mii gudnejahttit ávdđalaš gilvvu gáibádusaid ja ollašuhhtit háhkamiid dássebealagis, čađačuovgi ja vásttolaš kritearaiguin. Mii oassálastit dušše dakkár fitnodatdoaimmaide, maidda mii eat eahpit gullat ruhtabassan, terrorismma ruhtadeapmi dahje eará sullasaš lágavuostásaš doaibman.

Mii eaktudit, ahte min soahpamušguoimmit čuvvot dán doaibmavuohkerávaga prinsihpaid. Ovdal go ovttasbargu álgá, mii čielggadit fuolalaččat duogážiid, earret eará sihkkarastit ja čuovvut, ahte min soahpamušguoimmit eai leat bággehusaid vuollásažžan. Dán lassin mii čuovvut dárkilabbot soahpamušguimmiideamet doaibmavugiid ja darvánit vejolaš rihkkumušaide.

7.

Mii eat dohkket duolgguid dahje korrupšuvnna, eatge doaimma go leat easttalaččat

Meahciráđđehus ii dohkket olláge makkárga duolgguid ja korrupšuvnna. Korrupšuvdna mearkkaša váikkuhanválddi boasttugeavaheami juksan dihtii ákkahis ovddu. Mii eat dohkket ákkahis ovdduid addima dahje váldima, easttalažžan doaibmama dahje gean nu oidima. **Gildojuvvon lea doaibma, mii ehtalaččat gávnnavuvvo láittehahttin: Doaimma dohkkehahttivuođa árvvoštaladettiin ferte giddet fuomášumi dasa, makkár doaibma lea olggosoidnit.**

Mii dovdat sihke korrupšuvdnadillái šaddan doaibmavugiid ja doaibmavugiid, mat dulkojuvvojit dakkárin. Áccadettiinemet vejolaš korrupšuvnna, mii eastit dan šaddamis ja almmuhit das dán doaibmavuohkerávaga mielde. Mii dohkkehit dušše dábalaš, govttolaš ja Meahciráđđehusa doaibmamii laktáseaddji árvvasvuođa ja skeaŋkka. Buvttaskenjemiid addin ja iešguđetge dáhphusa mielde čanasjoavkkuid doarjun lea vejolaš min rávvagiid olis. Ruđa dahje skeaŋkakoarttaid mii eat fála dahje vuostaiváldde makkárga dilis.

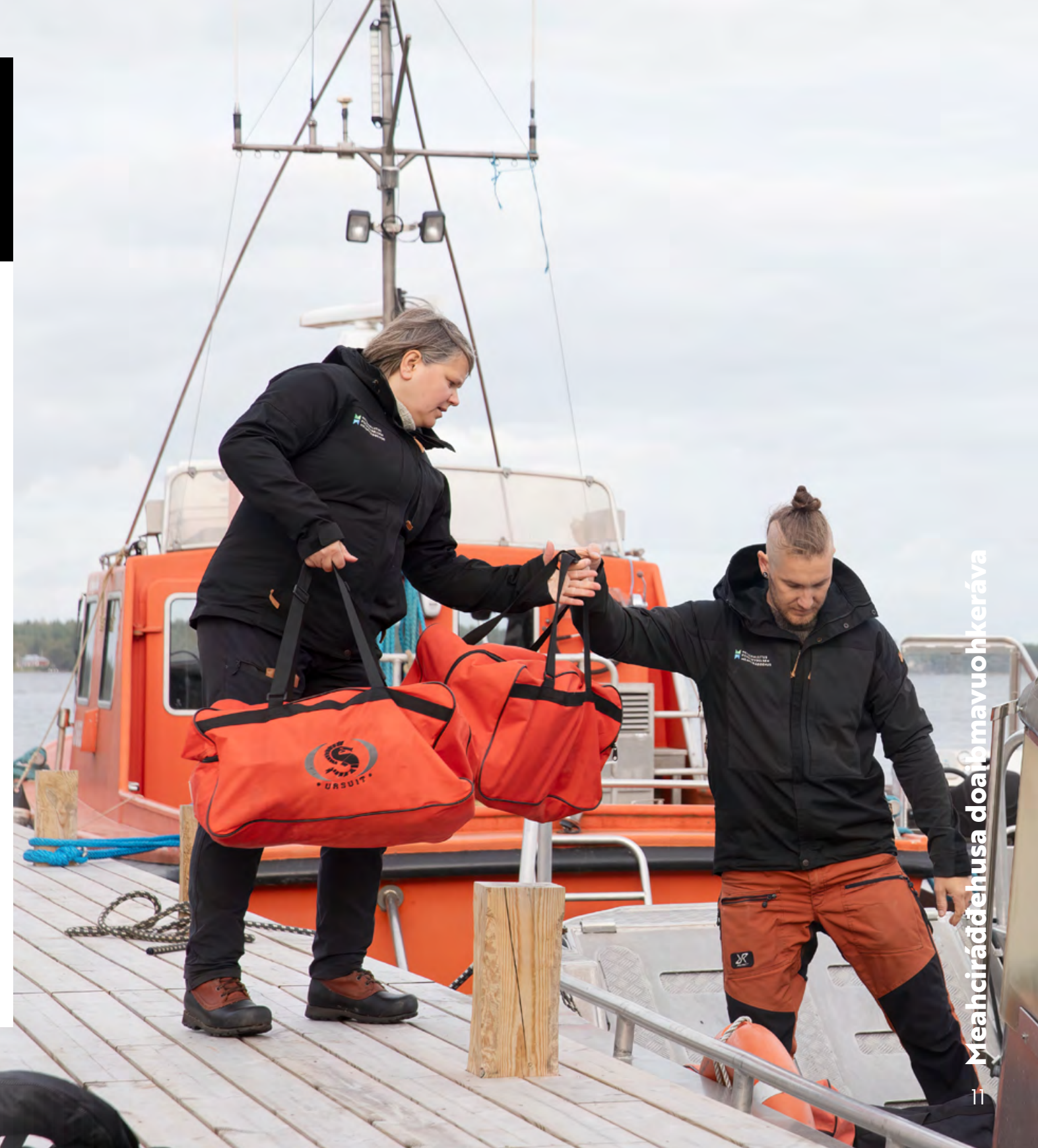
Mii Meahciráđđehusas eat oassálastte dakkár ášši gieđahallamii, mas mii leat easttalaččat. Olmmoš lea easttalaš dalle, go son lea dakkár gaskavuođas gieđahallanvuloš áššái dahje dasa laktáseaddji oassebeliide, ahte su bealehisvuohta šaddá vára vuollái. Olmmoš ii oaččo barggustis oassálastit

dakkár ášši gieđahallamii, mas lea vuordimis ekonomalaš ávki dahje eará ovdu sutnje alcces, su lagaš oassebeallái dahje su dahje lagaš oassebeali ovddastan servošii vugiin, mii bidjá vára vuollái su bealehisvuođa. Meahciráđđehusa olbmuid doaibman gierdá goalmmát oassebeliid árvvoštallama.

Siidodoaimmaid dahje luohttámušbargguid divššodettiinemet mii galgat garvit diliin, mas mii gártat gieđahallat dahje cealkit oainnu áššiin, mat gusket Meahciráđđehusa ovdui dahje geatnegasvuođaide. Mii vuhtiiváldit maddái buot doaimmainemet gilvaleaddji doaibmama gildosa ja maddái lojalitehta- ja čiegusindoallangeatnegasvuođaid.

Meahciráđđehussii gullevažžan doaimman ná

Vuoidama eastin lea min juohkehačča ovddasvástádus. In mávsse, fála, bivdde, gáibit dahje vuostaiváldde duolggu dahje eará vuoigatvuođahis ovddu, mii sáhtášii váikkuhit bargguid objektiivalaš ja bealehis dikšumii. In maddái rávve, ávžžut, oalggut dahje rávve ovttage váldit dahje addit duolgguid njuolga dahje eahpenjuolga.

Rabasvuohta ja fuolaid almmuheapmi doarjumin riehta doaibmama

Meahciráđđehusas mii gulahallat rahppasit doaimmasteamet ja doaibmamet váikkuhusain servodahkii ja birrasii. Mii leat aktiivvalaččat oktavuodas čanasjoavkkuide ja háliidit ovddidit rabas gulahallama ja oahppat earáin maid dalle, go leat sierraoaivilis áššiin.

Mii gáhttet rabas, gudnejahtti ja konstruktiivlaš ságastllankultuvrra. Mii atnit árvvus iešguđetlágan geahččanguovlluid ja váldit duođalaččat ovdanbuktojuvvon fuolaid. Guđege olbmoss Meahciráđđehusas lea vuoigatvuohta ja ovddasvástádus buktit ovdan áicamiid, fuolaid ja ođđa geahččanguovlluid. Rabas gulahallan lea min oktasaš ovdáneami vuodđu.

Mii jáhkkit, ahte nuppiideamet hástin konstruktiivlaččat ovddida oahppama, mihttomeriid juksama ja suvdilis boahpteáiggi. Seammás go mii vuojuđuuvvat iežamet bargguide, mii vuhtiiváldit doaimmaideamet

váikkuhusaid eará bargiide, ovttadagaide ja ovddasvástádussurggiide. Oktiiheivehemiin mii sihkkarastit olles Meahciráđđehusa mihttomeriid juksama.

Meahciráđđehusas bajásdollojuvvo luhtolaš ja dorvvolaš atmosfeara. Mii háliidit, ahte buot fuolain sáhtta ságastit. Guđege olbmoss Meahciráđđehusas lea vuoigatvuohta ja geatnegasvuohta buktit ovdan juoss eahpidišgoahhta min doaibmavuohkerávvaga vuostásaš doaibmama dahje eará vigiid. Lea dehálaš, ahte vejolaš čuoлмаmaide sáhtta darvánit árra muttus.

Meahciráđđehusa almmuhankanála

Almmuheapmái ii leat šielbmá; miige eahpádusaid ii leat menddo unni dahje stuoris. Min almmuhankanála sáhtta geavahit vuollegis šielmmáin ja almmuhusa sáhtta dahkat almmá nama haga, juoss nu háliida. Buot almmuhusat gieđahallojuvvojit luhtolaččat ja almmuheaddjesuodjalanlága mielde.

Almmuhusa sáhtta dahkat gii ihkinassii, maiddái Meahciráđđehusa olggobealde
» Dás beasat almmuhankanálii

Meahciráđđehussii gullevažžan mun doaimman ná

- Dovdán ovddasvástádusa almmuheamis**
Juoss fuomášan dahje eahpidan, ahte min doaibman ii vástta Meahciráđđehusa doaibmavuohkeprinsihpa, almmuhan áššis roahkkadit ovddasguvlui.
- Almmuhan iežan áicamiid:**
 - iežan ovdaolbmui
 - bargoveahkahálddahusa oktavuodaoibmui
 - min almmuhankanálii
- Doaimman oktasaš árvvuideamet mielde**
Ovddidan rabasvuođa, vásttolašvuođa ja luohttámuša bargošervošisttámet.

Almmuhuvvon fuolaid gieđahallan ja joatkkadoaimmat

Meahciráđđehusas buot almmuhuvvon boasttugeavahaneahpádusat dutkojuvvojit fuolalaččat, bealeheamet ja luhtolaččat almmá dušši ájiheami haga. Juoss dutkan čájeha, ahte fuolla lea ákkastallojuvvon, vuolgahuvvojit áššáigullevaš divvu doaimmat, maiddái vejolaš čuoвumušat.

Buot almmuhusat váldujuvvojit duođalaččat ja gieđahallojuvvojit almmuheaddjesuodjalanlága mielde. Almmuheaddji sajádat lea dorvvastuvvon, eaige almmuheamis šatta sutnje negatiivlaš čuoвumušat.

- Meahciráđđehus**
- Luonddu árvvu ja oktasaš opmodaga vásttolaš
ovddideapmi sohka buolvaid badjel.**

